

ПІДХОДИ ДО КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ВИВЧЕННЯ ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Васильєва К.В., Попова І.Б., Ємченко Я.О., Артеменко А.Ф.

Вищий державний навчальний заклад України

«Українська медична стоматологічна академія»

Контролювання діяльності студентів – гостра проблема методичного характеру, яка розв'язується завдяки оцінюванню. Упровадження навчального тестування при вивченні модуля «Дерматологія, венерологія» дає можливість підвищити об'єктивність оцінювання рівня знань і вмінь студентів на всіх етапах навчального процесу, однак не може повністю замінити усне опитування. Для досягнення бажаного результату викладач мусить володіти повним спектром різноманітних методів контролю й оцінювання навчальної діяльності студентів, оптимально і творчо підходити до їх використання, а також мати більшу кількість годин на викладання матеріалу.

Student activity control is an important problem of a methodical nature, which is solved through the evaluation. The introduction of educational testing during the study of the module "Dermatology, Venereology" provides an opportunity to increase the objectivity of the assessment of knowledge and skills level of students at all stages of the educational process, but can not completely replace the oral questioning. In order to achieve the desired result, the teacher must have a full range of different methods for monitoring and evaluating student learning activities, optimally and creatively approaching their use, and have more hours for teaching the material.

Ключові слова: контроль, якість вивчення, вища медична освіта, дерматовенерологія.

У наш час гостро постає проблема поглиблення знань випускників медичних вишів. Про істотні недоліки, незадовільну організацію охорони здоров'я в Україні переконливо свідчать вражаючі показники захворюваності, інвалідності, смертності населення, особливо працездатного віку, поглиблення демографічної кризи [5].

Шляхами розвитку охорони здоров'я та забезпечення якісної медицини є ефективна кадрова політика, перебудова вищої школи, впровадження нових форм у організацію навчального процесу [1; 4; 5].

Питання якості вищої освіти надзвичайно складне, комплексне, багатогранне [1; 6; 7]. Якість освіти, тобто якість викладання і навчання у вищих навчальних закладах, відображає міру, якою навчальна діяльність і навчальні засоби допомагають студентам досягти відповідних цілей навчання, визначених навчальною програмою [2; 5; 7].

Одним із основних критеріїв вищої освіти, звісно ж, є знання й уміння фахівців, що визначають їхню конкурентоспроможність і працевлаштування в європейському економічному просторі. Головними діловими якостями фахівців, які можуть гарантувати їхню конкурентоспроможність і працевлаштування на європейському ринку праці, можна назвати вміння спілкуватися, ефективно працювати в колективі, володіння іноземними мовами, знання і вміння користуватися сучасними інформаційними технологіями, вміння ефективно використовувати професійні знання і навички.

Гарантія якості освіти охоплює як структуру, так і процеси, за допомогою яких навчальні заклади підтримують якість, використовуючи різні систематичні дії щодо забезпечення якості освіти, які плануються ними наперед [4; 5; 6].

Однак основними умовами якості вищої освіти є відповідність освітньо-професійних програм і організації навчального процесу європейським стандартам, відповідність кадрового потенціалу, наукового і матеріально-технічного та навчально-методичного забезпечення сучасним європейським вимогам науки [2; 5; 6; 7].

Поліпшення якості підготовки медичних спеціалістів може бути забезпечене надійним зворотним зв'язком, який реалізується через навчальну діяльність студентів. Контролювання діяльності студентів – важливе завдання методичного характеру, яке вирішується завдяки оцінюванню [3].

Результати оцінювання значною мірою впливають на майбутнє студентів. Тому важливо, щоб оцінювання завжди проводилося професійно, при цьому бралися до уваги знання про процеси тестування й екзаменаційні процеси [1; 2; 3]. Оцінювання також дає важливу інформацію навчальним закладам про ефективність викладання і підтримки студентів.

На курсі шкірних і венеричних хвороб уже кілька років студенти медичних факультетів № 1 і № 2 та стоматологічного факультетів вивчають дерматовенерологію за кредитно-трансферною системою. Дерматовенерологія – комплексна наука, яка досліджує прояви внутрішніх хвороб на шкірі, процеси, що характеризують злагоджену діяльність організму людини на всіх рівнях його організації, а також вплив чинників навколишнього середовища, що спричиняють зміни цієї діяльності, тобто впливають на здоров'я людини.

Для вивчення модуля «Дерматологія, венерологія» на медичних факультетах № 1 і № 2 передбачено по 3,0 кредити (лише 90 годин), на стоматологічному факультеті ще менше – 1,5 кредити (40 годин), що явно недостатньо для глибокого засвоєння матеріалу. З цих 90 (40) годин, практично 50% навчального матеріалу, відводиться на самостійну роботу студентів. Це дуже прикро, особливо тому, що знання з шкірних і венеричних хвороб необхідні не тільки майбутнім дерматовенерологам, а й лікарям інших спеціальностей, особливо лікарям фаху «Загальна практика – сімейна медицина», акушерам-гінекологам, стоматологам та ін.

Велике значення у засвоєнні інформації з модуля «Дерматологія, венерологія» відіграють наочні засоби викладання. Окрім демонстрації хворих, таблиць і використання інших традиційних засобів (слайди, муляжі, коди, грами, кафедральні атласи, фотографії), ми широко використовуємо технічні засоби навчання: кіно-, відео-, мультимедійні фільми, що дають можливість надати візуальну інформацію в повному обсязі.

Найскладнішим залишаються викладання і контроль засвоєння практичних навичок і вмінь. Під час курації і розбору хворого оцінка вмінь кожного студента проводиться викладачем за такими критеріями: 1) уміння провести огляд з виконанням практичних дерматологічних навичок; 2) раціональність плану обстеження; 3) уміння

обґрунтувати діагноз; 4) обґрунтованість лікування.

Застосування тестового контролю виконує роль стимулу регулярної навчальної роботи студента протягом семестру. Тестова перевірка має низку переваг порівняно з традиційними формами і методами, вона дозволяє раціональніше використовувати зворотний зв'язок зі студентами і визначати результати засвоєння матеріалу, зосередити увагу на прогалинах у знаннях і внести відповідні корективи, формує в них мотивацію для підготовки до кожного заняття, дисциплінує студентів [2; 3; 6].

Для поточного контролю рівня знань і вмінь студентів при вивченні модуля «Дерматологія, венерологія» застосовуються різні форми письмового й усного опитування, а також вхідні та вихідні тестові завдання. Найпоширенішим методом контролю знань студентів на курсі залишається усне опитування, що дозволяє встановити контакт між викладачем та студентом і виявити особливості засвоєння матеріалу. Застосування письмової тестової перевірки дає можливість організувати роботу зі всією групою студентів, а також визначити напрями для індивідуальної роботи з кожним.

З метою виявлення знань студентів до кожної теми створено методичні розробки, які містять теоретичні питання і питання для самоконтролю, тестові завдання з п'ятьма варіантами відповідей, одна з яких правильна, та ситуаційні задачі. Також широко використовується застосування комп'ютерів як у процесі навчання (підготовка до практичних занять, виконання рефератів із використанням всесвітньої мережі Інтернет, розв'язування тестових завдань у режимі навчання перед модульним контролем), так і на підсумкових заняттях для контролю знань студентів.

Контроль практичних навичок включає розв'язування ситуаційних задач із молекулярної біології, медичної генетики і паразитології; ідентифікацію й описування макро- та мікропрепаратів збудників і поширювачів паразитарних хвороб, перевірку протоколів самостійної навчально-дослідної роботи. Підсумковий контроль засвоєння модулів здійснюється після їх завершення на підсумкових модульних заняттях і покликаний виявити рівень засвоєння навчального матеріалу.

Проведений аналіз використання тестів доводить, що набутий досвід упровадження навчального тестування дає можливість підвищити об'єктивність оцінювання рівня знань і вмінь студентів на всіх етапах навчального процесу.

Зважаючи на зазначене вище, викладач має володіти повним спектром різноманітних методів контролю й оцінювання навчальної діяльності студентів, оптимально і творчо підходити до їх використання залежно від дидактичної мети, змісту навчального матеріалу, рівня обізнаності студентів і їхнього інтелектуального розвитку. Разом із тим, дослідження й використання альтернативних засобів навчально-контрольної діяльності дозволяє викладачеві оптимізувати освітній процес, підвищити в студентів мотивацію до навчання.

Список використаних джерел

1. Васильєва К.В. Особливості євроінтеграції в українській вищій медичній освіті / К.В. Васильєва, І.Б. Попова, А.Ф. Артеменко // Актуальні питання якості медичної освіти (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференцзв'язку): матеріали XIII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, 12–13 травня 2016 р., м. Тернопіль, 2016. – Т. № 1. – С. 93.
2. Васильєва К.В. Сучасні підходи до викладання дерматовенерології / К.В. Васильєва, І.Б. Попова, А.Ф. Артеменко // Сучасні підходи до вищої медичної освіти в Україні (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференцзв'язку): матеріали XIV Всеукр. наук.-практ. дконф. з міжнар. участю, присв. 60-річчю ТДМУ, 18–19 травня 2017 р., м. Тернопіль, 2017 – Т. № 2. – С. 17.
3. Канівець Т. М. Основи педагогічного оцінювання: навч.-метод. посіб./ Т.М. Канівець. – Ніжин : Видавець П.П., Лисенко М.М., 2012. – С. 102.
4. Крисюк С. Суспільні реформи та становлення громадянського суспільства в Україні: матер. наук.-практ. конф. / С. Крисюк. – К. : Вид-во УАДУ, 2001. – Т. 3. – С. 350–353.
5. Про затвердження Концепції управління якістю медичної допомоги у галузі охорони здоров'я в Україні на період до 2020 року: наказ МОЗ України № 454 від 01.08.2011р. // Зб. нормат. – директ. док. з охорони здоров'я. – 2011. – № 5.
6. Раков С.А. Якість освіти: європейський вимір забезпечення якості вищої освіти / С.А. Раков // Вісн. тестування і моніторинг в освіті. – 2015. – № 10–11. – С. 4–13, 16.
7. Роль управління кадровими ресурсами у покращенні результатів діяльності системи охорони здоров'я України / Представництво Європейської Комісії в Україні. – К., 2009. – 72 с.

ТЕСТУВАННЯ ЯК ЗАСІБ УДОСКОНАЛЕННЯ МОВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ РОСІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Владимирова В.І., Рахманова В.А.

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія»

Розглядаються особливості тестування як засобу вдосконалення мовних компетенцій. Особлива увага приділяється меті та типам тестів.

The article reveals the peculiarities of testing as a mean of improving of speaking skills. Particular attention is paid to the purpose and types of tests.

Ключові слова: тест, мета, тип, навичка.

Під час вивчення російської мови як іноземної контроль отриманих результатів займає особливе місце. На відміну від інших навчальних дисциплін, зміст «Російської мови як іноземної» переважно складають комунікативні компетенції, базою для яких є комунікативні вміння, сформовані на основі мовних знань і навичок.

Основні комунікативні вміння такі:

– уміння здійснювати усномовленне спілкування (в монологічній і діалогічній формах);